Leto IV., štev. 145 | V Ljubljani, petek dne 22. junija 1923 | Poštnina pavšalirana. Posamezna štev. stane 1 Din

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 12·50 Din
za inozemstvo 25·— „
seobvezno
Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/I.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36
Podružnice:
Maribor, Barvarska ul. 1. Tel. št. 22.
Celje, Aleksandrova c
Račun pri poštn. čekov. zavodu štev. 11.842.

Ljubljana, 21. junija.

Načelna debata o službeni pragmatiki je znatno razčistila poglede na ta velevažni zakon. Sedanja vlada je projekt, ki je bil v decembru lanskega leta v zakonodajnem odboru že tik pred rešitvijo, poslabšala baš v točkah, ki so za osiguranje uradniških svoboščin najvažnejše. S točko 7. čl. 4. je širom otvorila vrata samovolji državne, pri nas na žalost tako zelo partizansko pobarvane eksekutive ter se je spustila na opasno polje kontrole mišljenja državnih nameščencev. To je povsem srednjeveški princip, kateremu so se kar najostrejše protivili demokratski govorniki.

Poslanec dr. Popović je dalje dokazal, da je člen 224. vladinega predloga, ki stavlja z dnem uveljavljenja zakona vse državne nameščence, izvzemši sodnike na razpoloženje, in torej suspendira njihove že stečene pravice stalnosti, protiustaven, ker v smislu čl. 136. ustave poteče z dnem 28. junija t. l. pravica generalne revizije uradništva. Kar je bilo v decembru lanskega leta še mogoče, to je sredi junija izključeno. Vprašanje redukcije se od strani vlade sploh tretira popolnoma šematično. Poslanec Reisner je opozarjal, da odpuščanje uradnikov ne more roditi dobrih posledic, ako bo za postopanje v prvi vrsti določilno le število, izraženo v gotovih procentih. Rešenje uradniškega problema ima kot svoj glavni cilj ozdravljenje državne uprave. Danes pa niti nimamo popolne slike o bodoči ureditvi državne uprave. Zakon o centralni upravi je še nerešen, principi nove administracije še niso nikjer ugotovljeni. In vendar je vse to v najožji zvezi z vprašanjem redukcije!

Demokratski govorniki so v debati poudarili mnogo važnih podrobnosti. Prečansko uradništvo beleži z zadoščenjem, da so se posl. Pribičević, Popović in Reisner v temperamentnih besedah zavzeli za njegove idealne in materijalne interese. Radikalska vlada je v centralnih uradih pričela s pravcatim čiščenjem prečanskega uradništva. To je ena največjih pogrešk režima. Nikdo ne zanika, da je med srbijanskim uradništvom mnogo sposobnih in vestnih činovnikov. Toda naša država v administrativnem oziru še ni enotna in vsaka pokrajina ima nebroj posebnosti, ki se morajo upoštevati, ker se sicer godijo napake, pogreške in opustitve, ki povzročajo mnogo škode in to ne v najmanjši meri sami državni misli!

Postopanje vlade pri razpravi zakona kaže v ostalem očividno tendenco, da se uveljavljenje nove službene pragmatike kar najbolj zavleče. Pojavila se je naenkrat tendenca, ki grozi upropastiti vse dosedanje delo. Poleg splošne službene pragmatike se imajo sprejeti še posebni zakoni za železničarje, sodnike in profesorje. Sedaj je vlada naenkrat pričela zastopati stališče, da je ureditev uradniškega problema nemogoča, dokler niso vsi zakoni rešeni. Ker pa baje ni časa, da bi se kmalu predelali tudi označeni špecijalni zakoni, zato hoče vlada glavne določbe teh zakonov uvrstiti v splošno pragmatiko kot posebne oddelke. V tem trenutku znači ta namen seveda zavlačevanje splošnega zakona in vzbuja zato v krogih državnih nameščencev upravičeno vznemirjenje. Pa tudi formalno uveljavljenje še nove pragmatike ne bo uvedlo v življenje, ker ostane njen najvažnejši del, materijalne določbe, na papirju, dokler ni uradništvo v smislu člena 11. razporedeno v kategorije in grupe. To se mora zgoditi s posebno uredbo ministrskega sveta, za katero pa se niti predpriprave še ne vršijo!

Najbolj merodajno za oceno stališča, ki ga zavzema vlada napram uradništvu, pa je dejstvo, da ni prav ničesar še storjenega za odpravo uradniške bede. V novem uradniškem zakonu bodo sicer določene znatno višje plače, toda v finančnem zakonu, ki se sedaj nahaja pred parlamentom, zaman iščeš kreditov za nove plače. Od črk službene pragmatike pa državni nameščenci ne bodo siti. Demokratski govorniki so zahtevali, da se vsaj s takojšnjim povišanjem doklad ustvari znosni provizorij. Tudi ti apeli so bili zaman. Kar je danes povedal minister Trifković, je naravnost cinično in mora zrevoltirati tudi najmirnejšega človeka.

Pragmatika je bila danes v načelu sprejeta. Demokrati bodo v špecijalni debati storili vse, da se zakon popravi. Dokler pa vlada ne da sredstev, je delo zakonodajnega odbora — problematičen posel . . .

Finančni odbor odobril ogromno povišanje davkov

SILNO OBDAČENJE KMETOV. — KRIVIČNA RAZDELITEV.

Beograd, 21. junija. r. Na današnji seji finančnega odbora se je vršila razprava o novih dokladah (čl. 15., 16. in 17. predloga). Prvi je govoril proti posl. Voja Lazić. Posl. dr. Šečerov je omenil, da se v nekaterih delih države ne pobira davek na poslovni promet. Finančna uprava ni izkoristila onih rezervoarjev, ki so ji stali na razpolago. Izjavil je v imenu demokratske stranke, da bo glasoval proti. Klerikalna poslanca Kulovec in Pušenjak sta se izjavila proti novim davkom, musliman dr. Spaho pa je omenjal, da obstoji v Bosni dvojni zemljiški davek in bodo dodatki veljali za oba davka. Tako bo plodna Hrvatska plačevala 10 milijonov davka manj, ko Bosna. Predlagal je, da se naložé doklade samo na bosanski desetinski pavšal.

Dr. Krizman (dem.) je izjavil, da ne pristaje na to, da se z izrednimi dodatki pokrijejo izredni krediti, ki jih je vlada sklenila brez vednosti narodne skupščine. Od novih dodatkov odpade večina na kmeta, ki bo moral plačati 439 milijonov, dočim odpade na ostale državljane 81 milijonov. Davek je kriviičen ker generalizira. Linearno povišanje davkov je primitivna metoda, ki je povsem krivična. Obdačijo se naj občutno veliki dohodki od zemljišč, malega kmeta pa se naj zaščiti. Posestva z manj nego 2 ha ali 3.30 jutra naj bodo novega davka prosta. Dr. Voja Veljković (demokrat) je vprašal ali so te doklade določene za polovico leta 1923. ali za vse leto, ker bi se v tem slučaju plačali nazaj. Finančni minister je odgovarjal na kritične pripombe opozicije. Branil je čl. 15., češ da je samo «začasen», dokler se ne uvede novi davčni sistem. Kar se tiče davka na poslovni promet, se plačuje. Poslal je dva inšpektorja, ki nadzorujeta po vseh večjih krajih, kako se ta davek plačuje. Odklonil je predlog dr. Spaha. Odgovarjajoč posl. Veljkoviću, je izjavil, **da bo ta davek moral biti plačan za vse leto 1923.** (Protesti pri opoziciji.)

Nato bi se imelo vršiti glasovanje. Ker vlada ni imela večine v odboru, je predsednik odredil pavzo. Opozicija je zahtevala, naj se takoj glasuje. Prišlo je do živahnih konfliktov. Med odmorom so se jeli zbirati vladni pristaši. Po odmoru je zemljoradnik Lazić opozarjal, da se davčno leto začenja s 1. julijem, a ne s 1. januarjem in je že zato pobiranje novih davkov za nazaj krivica. Za njim sta govorila posl. dr. Spaho in Vesenjak. Ta je dejal, da je največja klerikalna organizacija poslance SLS pozvala, naj **odidejo iz parlamenta,** ako se sprejmejo predložena davčna bremena. (Klici pri radikalcih: Da vidimo! Smeh!) Finančni minister je ponovno odgovarjal. Nato se je vršilo glasovanje in je bil člen 15. **sprejet s 17 proti 13 glasovom.**

NOVI DAVČNI PREDPISI.

Izredne doklade znašajo:

(čl. 15) a) za vse vrste zemljiškega davka, izvzemši specialni davek na mestne trge in hišne vrtove v Srbiji in Črni gori, 5 Din na vsak dinar davka in doklade; b) na vse ostale vrste neposrednih davkov (vštevši tudi davek na mestne trge in vrte v Srbiji in Črni gori) 30 odst., to je 30 Din na 100 Din davka in doklad. V Srbiji in Črni gori se smatra kot predpisan davek stvarno zadolženje za celo leto 1923.

(Čl. 16.) Tej izredni dokladi niso podvrženi: a) invalidski davek, davek na poslovni promet, davek na dohodke državnih in samoupravnih nameščencev, davek na puške in vojaška taksa na Hrvatskem in v Slavoniji, Banatu, Bački in Baranji; b) duhovniška bira v Srbiji in Črni gori, doklada na tobačne produkte v Bosni in Hercegovini, zdravstvena in šolska doklada v Sloveniji ter doklada za bolniško nego v Banatu, Bački in Baranji.

(Člen 17.) Izredna doklada deli v vsem usodo osnovnega davka, potemtakem se lahko vloži posebna pritožba proti predpisu izredne doklade samo v slučaju napačnega proračuna in zadolžitve. Izredna doklada se ne upošteva pri davčni cenitvi kot merilo pridobitve ali izgube kake pravice davčnih obveznikov. Na te izredne doklade se ne more predpisati nikaka davčna niti samoupravna doklada ali davek. Iznos dohodkov iz teh izrednih doklad, se všteje v splošne dohodke državnega proračuna za leto 1923/24.

Uradniška pragmatika v načelu sprejeta

CINIČNE IZJAVE MINISTRA TRIFKOVIĆA.

Beograd, 21. junija. r. Danes popoldne se je v zakonodajnem odboru končala načelna debata o načrtu uradniškega zakona. Demokrat Ljuba Davidović je zahteval, da izvrši redukcijo uradništva posebna komisija, kateri naj se pridele po en predstavnik vsake strokovne organizacije, nadzira pa naj vse delo generalna komisija, v kateri se bodo poleg zastopnikov strank nahajali predstavniki teh organizacij. Obširno je razpravljal o točki 7 čl. 4. Po logiki tega predpisa bi mnogo vseučiliških profesorjev, ki so se opredelili socialistično in so torej republikanci, ne moglo biti v službi in oni socialisti, ki bi jih mogla vlada lepega dne pozvati ponovno na ministrske fotelje, ne bi mogli biti ministri.

Govor ministra Trifkoviča.

Nato je govoril minister Trifković. Obžaloval je, da bodo zemljoradniki in spahovci glasovali proti zakonu in menil, da sta posl. lepo govorila o bedi in trpljenju uradnikov. Prekinil ga je Popović: «pare so lek za bedo, ne pa zakon». Minister odklanja strokovne organizacije pri redukciji, češ da so «privatne institucije». (Ugovori demokratov: To niso privatne institucije, ampak javne! Opozicija ni zadovoljna ker vlada ni našla sredstev, da pomaga uradnikom. Vsi smo složni z izjavo demokratov, da uradniki nimajo koristi od «bukvic», temveč da potrebujejo denarnih sredstev. **Minister samo želi naj mu poslanec Reisner pokaže pot, po kateri bi vlada prišla takoj do denarja.** (Veliko ogorčenje pri demokratih. — Klici: Kakšen način postopanja! Denar preskrbeti je vendar stvar vlade; mar vam naj išče opozicija sredstva? Ko bo Reisner finančni minister jih bo že našel!

Pri točki 7. čl. 4. je minister izjavil, **da sprejme predlog posl. Pribičevića, po katerem naj se vstavi «kdor javno propagira».** Druge predloge minister odklanja.

Nato se je vršilo glasovanje, katerega se je udeležilo 35 članov zakonodajnega odbora. **Vsi so glasovali za.**

Predsednik je nato objavil, da je uradniški zakon **soglasno v načelu sprejet.** Zemljoradniki in Spahovci so tik pred glasovanjem zapustili dvorano.

Jutri se prične špecijalna debata o tem zakonu.

PROTI MAKSIMIRANJU DOKLAD.

Beograd, 21. junija. d. Poslanec Reisner je včeraj z ozirom na izvolitev ministrskega komiteja, ki ima staviti predloge glede činovniških prejemkov, na vseh merodajnih mestih opozoril na težave, ki so nastale, ker so neodgovorni činitelji v lansko naredbo o dodatkih vtihotapili za hrbtom parlamenta znano klavzulo o maksimiranju. Vsaka ponovitev tozadevnega nevzdržnega stališča bi povzročila stalne krize in težave in bi kvarila celokupni moralični efekt pragmatike.

Anglija proti novi bolgarski vladi

Beograd, 21. junija. r. Presbiro objavlja danes sledeče poročilo iz Londona: Oficielni krogi so z govorom dr. Ninčića v narodni skupščini o dogodkih v Sofiji zadovoljni. V Londonu se splošno sodi, da pride v **najkrajšem času do komplikacij za vse sosede Bolgarije, izvzane po organizaciji makedonstvujuščih ki jih sedaj podpira vlada.**

Službeno je bila demantirana trditev bolgarskega ministrskega predsednika, da je angleška vlada že priznala novo vlado v Sofiji. Angleška vlada s sedanjo vlado v Sofiji noče stopiti v zvezo, dokler tega ne stori tudi francoska vlada.

ODGODITEV NAŠEGA POSOJILA V FRANCIJI.

Beograd, 21. junija. r. *Ministrstvo zunanjih del je dobilo poročilo, da je francoska parlamentarna komisija za zunanje posle odložila predlog glede posojila 300 milijonov francoskih frankov kraljevini SHS.*

Seja narodne skupščine

NADALJEVANJE RAZPRAVE O IZREDNIH KREDITIH.

Beograd, 21. junija. r. Na današnji seji skupščine so najprej posamezni ministri odgovarjali na razna jim stavljena vprašanja. Na upit posl. dr. Spaha glede odpiranja zasebnih pisem na pošti je notranji minister izjavil, da se odpirajo pisma samo onim osebam, ki so v zaporu. Dr. Spaho je ugotovil, da se po čl. 17 ustave smejo odpirati pisma samo v slučaju kazenske preiskave. Pokazal je pismo, katero je poslal neki poslanec volilcu. Pismo je bilo na pošti odprto in je bila vrhutega na ovoju zapisana pripomba «laž». (Smeh in protesti v skupščini). Minister Vujičić je priznal možnost, da se je kaj takega pripetilo, naglašal pa je obenem, da je težko dokazati, kdo je pravzaprav pismo odprl. Imenovano opazko je mogel napraviti tudi sam — adresat. Nato je notranji minister odgovarjal na vprašanje poslanca Ajanovića glede odpuščanja uradnikov v Bosni in izjavil, da so bili nekateri uradniki odpuščeni zato, ker so vzklikali republiki in Radiću. Posl. dr. Behmen (musl.) se ni zadovoljil z odgovorom

Skupščina je nato prešla na dnevni red in se je nadaljevala razprava o izrednih in naknadnih kreditih, oddelek finančno ministrstvo. Po govoru poslanca Gostinčarja (kler.), ki je kritiziral delo finančne uprave na splošno, je bil ta oddelek sprejet. V razpravi o oddelku vojnega ministrstva so poslali klerikalci v boj posl. Brodarja, ki sicer ni bil nikdar vojak, vendar so ga klerikalci proglasili za svojega strokovnjaka o vojniških stvareh. V skupščini je to vzbudilo precej veselosti. Značilno za ugled klerikalcev v parlamentu je dejstvo, da se je cela dvorana izpraznila, ko je pričel govoriti posl. Brodar, ki je v svojem govoru nastopal «proti razsipanju narodnega denarja». Posl. Voja Lazić (zemlj.) je zahteval, naj izvršuje vojska svoje nabavo direktno od seljakov. Posl. Gjorgjević (dem.) je opozarjal, da vojno ministrstvo svojih dolgov za dobave ne plačuje v pravem času ali pa sploh ne in je zahteval naj se to že vendar enkrat konča. (Odobravanje).

Nato je bila seja zaključena in sklicana prihodnja za jutri dopoldne.

Italija organizira novo vstajo v Albaniji

AGITACIJA ZA POVRATEK PRINCA WIEDA. — PORAZ VLADNIH ČET. — ITALIJANSKI OFICIRJI MED VSTAŠI.

Beograd, 21. junija. r. Iz Albanije so prispela danes vznemirljiva poročila, ki v polni meri potrjujejo že sinoči razširjeno vest, da je postala naša mala soseda vnovič pozorišče državljanske vojne. Očividno pod vtisom posrečenega puča na Bolgarskem in pod italijanskim vplivom sta organizirala znana buntovnika Bajram Cur in Ahmed beg Prištinac v severni Albaniji oboroženo upor. Vladne čete, ki so bile poslane iz Skadra in Huma v boj proti vstašem, so bile potolčene. Med uporniki se nahaja tudi več italijanskih oficirjev. Po poročilih vojakov tiranske vlade, ki so prekoračili našo mejo, prodirajo vstaši proti Skadru in Kroji in so razrušili z artilerijo že več vasi, ki so podpirale vladne čete.

Cilj vstaje je vreči sedanjo vlado, kateri očitajo, da je prodala Albanijo Jugoslaviji, in omogočiti povratek princu Wiedu, oz. njegovemu sinu Skenderbegu, ki naj bi postal albanski kralj. Princ Wied ima največ pristašev posebno med katoličani, ki stoje pod vplivom Italije, v zvezi pa je tudi s številnimi drugimi odličnjaki, posebno s katoliškim duhovništvom v Skadru.

Bar, 21. junij. r. Po poročilih iz Skadra so člani kosovskega komiteta dvignili v severni Albaniji resno vstajo proti tiranski vladi. Vodje cele akcije sta Bajram Cur in Ahmed beg Prištinac. Vladine čete, ki so poslane iz Skadra da uduše vstajo, so poražene. Nekoliko cjetih vstašev je izpovedalo, da kosovski komitet razpolaga z veliki vsotami ter da se med vstaši nahaja tudi več italijanskih oficirjev.

Agenti princa Wieda so v celi Albaniji razvili živahno agitacijo. Potujoč po vsej zemlji skušajo vstvariti med prebivalstvom razpoloženje za njegovega sina Skender bega.

Bruhanje Etne ne preneha

MUSSOLINI NA KRAJU NESREČE. — KRALJ IN MUSSOLINI SE IZOGIBATA DRUG DRUGEGA. — ODKLANJANJE TUJE POMOČI. —

(Glej tudi poročila na drugi strani!)

Messina, 21. junija. l. Danes zjutraj ob 5.30 je ministrski predsednik Mussolini prispel z vlakom v Villo S. Giovanni (v Kalabriji nasproti Messine), kjer so mu podali zastopniki oblasti najnovejše vesti o napredovanju lave. Vlak so nato s trajektno ladjo prepeljali na sicilijansko stran. Iz Messine se je takoj odpeljal na lice katastrofe, kamor je dospel ob 11. dopoldne. Mnogo se komentira dejstvo, da je Mussolini prispel semkaj šele po odhodu kralja, ko bi bilo vendar edino le prav, da bi bil spremljal kralja vsaj ob tej priliki. Javnosti postaja vedno bolj jasno, da se kralj in Mussolini izogibata drug drugega.

Messina, 21. junija. l. Tok lave je v Linguaglossi prošlo noč napredoval s srednjo hitrostjo 15 metrov na uro. Širok je približno en kilometer, visok pa okoli 7 metrov. Venomer pada gost pepel. Bobnenje se ne čuje več. Noč v Linguaglossi je bila strašna. Prebivalstvo je že odpravilo vso hišno opravo in sedaj z grozo pričakuje, kdaj bo ognjeni tok požrl mesto.

Glavni rokav lave je že popolnoma pokril vasi Casazzo in Cotigno, o katerih ni sledu več. Včeraj se je odcepil od tega rokava nov rokav, ki je krenil naravnost proti železniškemu postajnemu poslopju v Castiglione. Napredoval je s hitrostjo 20 metrov in je danes zjutraj že požgal poslopje, v katerem je postajni načelnik vztrajal vse do zadnjega pri brzojavnem aparatu. Tok je nato prestopil deželno cesto in se vali sedaj v Linguaglosso. Drug tok lave, ki se je odcepil na pallametski planici, grozi mestu s strani, a je še precej daleč od mesta. Glavni tok se je razdelil v dva rokava, katerih eden je usmerjen proti železniški postaji v Linguaglossi, od katere je sedaj oddaljen še dva kilometra, dočim pa je drugi, mogočnejši, zadel ob neki grič, ki ga je zadržal. Če odtod krene na desno, je izgubljena cela Linguaglossa, če pa krene na levo, bo vsaj del mesta rešen.

Rim, 21. junija. l. Mussolinijeva vlada je sklenila odkloniti vsako tujo ponudbo za pomoč po vulkanski katastrofi prizadetemu prebivalstvu, češ da sta italijanska vlada in italijanski narod sama v stanu, da ukreneta vse potrebno, da se pride v okom tej nesreči. Sprejemale se bodo le ponudbe Italijanov, ki prebivajo v inozemstvu.

Pasivna resistenca uradništva v Avstriji

Dunaj, 21. junija. s. **Zveza avstrijskih državnih nastavljencev je sklenila na današnjem zborovanju, ki so se ga udeležile ogromne množice vseh kategorij, da prične jutri zjutraj s pasivno resistenco, ker vlada zavlačuje pogajanja o ureditvi uradniškega gmotnega položaja.**

Inozemske borze

21. junija.

CURIH. Berlin 0.0045, Newyork 556.50 London 25.71, Pariz 34.75, Milan 25.40, Praga 16.71, Budimpešta 0.065, Bukarešta 2.70, Beograd 6.35, Sofija 7.30, Varšava 0.0045, Dunaj 0.00785.

TRST Beograd 24.90—25.20, Pariz 136.75—137.25, London 101.25—101.50, Newyork 21.80—21.95, Švica 393—396, Berlin 0.018—0.02, Praga 66—66.50, Dunaj 0.031—0.0325; dinarji 24.90—25.20, dolarji 21.75—21.90, carinski franki (20) 83.25—83.75.

DUNAJ. Devize: Beograd 811—813, Berlin 0.545—0.585, Milan 3216—3224, Newyork 70985—71.135, Praga 2127 do 2133, Sofija 934—936, dolarji 70.650 do 70.950, lire 3182.50—3197.50, dinarji 801 do 805.

PRAGA. Dunaj 4.50, Berlin 2.51, Rim 150.25, Newyork 33.25, Beograd 38.125.

LONDON. Beograd 390—410, Berlin 530.000—650.000, Milan 101.375—101.625 Praga 153.25—154.25, Dunaj 320.000 do 330.000.

NEW YORK. Berlin 0.0725, Milan 454.25, Praga 300, Dunaj 0.01425,

Ognjeni potop v Siciliji

Žareči potoki nadaljujejo svojo pot. 50.000 beguncev.

l. Rim 20. junija.

Žareči potoki lave se vale nevzdržno dalje in tudi z isto hitrostjo kakor dosedaj. Glavni potok napreduje po cesti v Casazzo, ki je popolnoma pokrita z lavo. Tudi o cesti, ki je vodila v Cateno, ni več sledu. Lava je prodirala ponoči s hitrostjo 20 m na uro in proti jutru požrla prve hiše v Linguaglossi. Drugi ognjeni val, ki je nastal na planoti Valle Melata, napreduje vzhodno od Lapidare in ogroža Linguaglosso z druge strani. Lava obkoljuje mesto kakor ogromen in počasen plaz, obstoječ iz tekoče mešanice velikanskih skal in zemlje črnice. Vsa ta masa prodira v dolino, uničujoč pred seboj vse in premagujoč vse ovire.

Glavna struja, ki se vali s precejšno brzino po zelo plodoviti dolini, v kateri se nahaja kraj Cerro, menja vsak hip svojo širokost. Včeraj je bila 600 m široka in do 5 m debela. Poleg glavne struje je še druga, ki se je odcepila na planoti Piici in teče po isti poti, koder je šla struja lave pri bruhanju Etne leta 1911. Na svoji doselanji poti je opustošila že ves okraj Palombe in grozi tudi kraju Santo Spirito. Vse ostale struje, ki so se odcepile od glavne, niso tako nevarne, ker se pomikajo zelo počasi, vendar pa je škoda, ki je povzročajo po vinogradih, gozdih in poljih, ogromna. Na nekaterih točkah so dosegli žareči vali širino enega kilometra, in višino 10 do 15 metrov.

Prebivalstvo je izpraznilo okoli 100 km² nenavadno rodovitnega ozemlja. Število beguncev je naraslo dosedaj že nad 50.000. Z vseh strani prihajajo vedno novi begunci, ki iščejo rešitve pred strašno ognjeno pošastjo. Vedno se ponavljajoči potresni sunki delajo med preplašenim prebivalstvom še večjo zmešnjavo. Pri zapuščanju vasi, hiš in polja se dogajajo vedno znova pretresljivi prizori. Neka kmetica je čakala v svojem vinogradu do zadnjega hipa. Lava se je približevala nevzdržno in neizprosno. Kmetica je šla od trte do trte in pojubila vsako, kakor da bi se poslavljala od svojih otrok. Nato je zbežala pred ognjenim pokopom, ki je že začel pokončavati prve nasade njenega vinograda.

Danes popoldne si je ogledal ponesrečene kraje kralj Viktor Emanuel, ki se je pripeljal z avtomobilom v Fiumefreddo in proti Linguaglossi, kjer je tolažil prebivalstvo. Kralj je izročil ministru za javna dela Carnazzi kot prvo pomoč 50.000 lir, da se takoj razdele med žrtve katastrofe. Tudi z vseh drugih krajev Italije prihajajo vladi znatne denarne podpore za ponesrečence, v čemur se odlikujejo zlasti banke. Papež je daroval 25.000 lir.

*

Etna je največji ognjenik v Evropi. Visok je 3313 m in ima obliko ogromnega, ploščatega stožca. Ognjenik spada v vrsto najmlajših geoloških tvorb in njegova starost je cenjena največ na 50.000 let. Na kraju, kjer stoji sedaj ognjena gora, je bil prvotno morski zaliv, katerega je Etna, ki je izbruhnila izpod morske gladine, s časom popolnoma izpolnila. Vsa gora obstoji iz velikanske skorje lave, kar se najbolj vidi na vzhodni strani gore, kjer se nahaja velika udrtina, imenovana Valle del Bue. Žrelo, ki se nahaja na vrhu gore, le redko bruha, goreča lava si je poiskala izhode na rebrih gore. V celem ima ognjenik okoli 200 manjših žrel.

Do višine 1400 m je vznožje Etne zelo rodovitno, tu uspeva najboljše južno sadje. Potem sledi do višine 2200 m gozdna cona, kjer rastejo kostanji, hrasti in pinije. Od tu naprej se nahaja le lava in pepel.

Etna je v zadnjih tristo letih bruhala povprečno vsakih 10 let po enkrat. Seveda pa ti izbruhi niso bili vedno katastrofalni. Največji izbruh je bil leta 1669. na južni rebri gore pri mestu Nicolosi. Žrelo se je odprlo dne 11. marca in lava je bruhala neprestano do meseca julija. Ta izbruh je uničil takrat 12 mestec in vasi, med njimi tudi del mesta Catania, kjer je lava podrla mestno obzidje ter se skozi mesto izlivala v morje. Luka je bila skoro vsa zasuta. Zadnji večji izbruh v bližini mesta Linguaglossa je bil leta 1865. Lava pa se je tedaj ustavila kakih 10 km od mesta. Letos pa bo skoraj gotovo tudi to mesto postalo žrtev ognjenika.

Politične beležke

+ **Organizacija JDS na Rakeku.** Z Rakeka nam poročajo: Dne 17. t. m. se je vršil za občino Rakek zelo obiskan ustanovni občni zbor krajevne organizacije JDS. Otvoril in vodil je zborovanje tukajšnji postajni načelnik g. Jeras. Gospod dr. Puc je podal kot odposlanec oblastnega odbora v jedrnatih besedah program in pomen JDS. Izvoljen je bil na to sledeči odbor: predsednik Bučar Jakob, podpredsednik Ribarič Simon, tajnik Tavčar Fran, blagajnik Martinčič Fran; odborniki: Debevc Anton, Mikše Fran, Urbas Ivan, Valjovec Ivan, Vrabec Alojzij; pregledника računov: Gabrenja Alojzij, Oelhofer Bruno; čuvar skrinjice in namestnik: Pavlovčič Fran, Golanti Jakob. Novo ustanovljena krajevna organizacija JDS šteje že 90 članov. V očigled dejstva, da se opaža na Rakeku obče zanimanje za demokratske ideje in da obstoja sedanji odbor iz agilnih mož, smemo pričakovati lepih uspehov. Sedanjemu odboru želimo vso srečo pri delovanju za napredek naše domovine.

+ **Kako se godi klerikalnim tlačanom.** Ko so se klerikalci odločili za Pašićevo tlako, so imeli pred očmi le neomejeno oblast in moč, ki jim jo bo dala radikalija iz hvaležnosti za to, da se je po prizadevanju Radića in Korošca sestavila samoradikalska vlada. Tiha kompanija, ki so jo sklenili klerikalci z radikali, se je pa zelo slabo obnesla in se je izkazala, kakor pravijo juristi kot «societas leonina». Danes ni le očividno, da niso klerikalci s tem, da so se zapisali med tlačane g. Pašića, le spravili Slovence v državi ob ves vpliv ter jim povzročili velikansko škodo, marveč, da so s svojo kratkovidno in nesrečno politiko tudi same sebe degradirali na čisto brezpomemben faktor v državi. 24 od 26 poslancev iz Slovenije imajo klerikalci ter njihovi radićevski zavezniki v parlamentu, a ugleda nimajo po lastni zaslugi nobenega. Najboljši dokaz za to je včerajšnji «Slovenec», ki poroča, kako radikalski ministri odgovarjajo na izvajanja klerikalnih poslancev. «Slovenec» piše namreč, da je minister Vujičić poslancu Nemaniću radi izenačenja plač slovenskih orožnikov s srbskimi odgovoril: «Ako hočejo imeti iste plače, naj gredo v Macedonijo». Čisto dobro pripominja «Slovenec», da je ta odgovor «impertinenten», le tega ni povedal, da je ni v parlamentu stranke, kateri bi si upal minister dati *tak* odgovor. Značilno je, da je klerikalni klub ministrovo impertinenco gladko «požrl». Zakaj pa klerikalci svojo sramoto v «Slovencu» že javno razglašajo, je povsem nerazumljivo.

+ **Kukavičje jajce** je zlegel nekdo v včerajšnjem «Slov. Narodu». Nesramen napad klerikalcev na svobodo znanosti se zdi piscu «Narodove» notice «dvoboj med levičarskimi in desničarskimi znanstveniki» in «nedostojna znanstvena debata». Ne moremo si razlagati, kako in od koga si je moglo uredništvo naprednega lista dati sugerirati to naravnost perpleksno pojmovanje karakteristične afere. Edino tolmačenje nam daje dotična notica sama. V njej je namreč bistvo *znanstvenega* konflikta med profesorjem Hauptmannom in drjem Malom popolnoma izkrivljeno. Kakor vemo, se prof. Hauptmann že dolgo vrsto let bavi z vprašanjem vloge, ki so jo igrali podonavski Slovani za časa preseljevanja narodov ter z vzroki, zakaj so oni bili predvsem objekt in le malo subjekt tedanjih državnih organizacij. Prof. Hauptmann razlaga z zgodovinskimi in geografskimi argumenti takratno osvajalno in državnotvorno inferiornost slovanskih plemen napram germanskim in turkotatarskim narodom. Njegova teorija torej ni, da so Slovenci suženjsko «predestinirani», to so si klerikalci prosto izmislili. Ali so rezultati Hauptmannovih raziskovanj točni ali ne, to je stvar *znanstvenega* dokazovanja in protidokazovanja. Tu pa je jedro afere. Klerikalci, ki imajo prof. Hauptmanna hudo v želodcu, ker je lani objavil sijajno znanstveno utemeljitev narodnega edinstva, so se vrgli nanj, češ da piše svoje razprave (ki jih je menda že l. 1914 pričel) zato, da ustreže «Beogradu» in škodi klerikalni teoriji o treh narodih. Ta imputacija je sama na sebi nesramna žalitev odličnega znanstvenega delavca. Klerikalci so šli pa še dalje. Njihov napad na Hauptmanna jim je dal priliko, da so naskočili svobodo znanosti v obče ter proglasili tudi za našo univerzo argument polena. Tu bi se morala kot en mož dvigniti univerza, napredna javnost, v obrambo nečuvenega napada. Mesto tega čitamo v «Slov. Narodu» banavzične sodbe, ki kažejo popolno nerazumevanje pravega stanja stvari! To je res žalostno!

+ **Velika Radićeva skupščina,** ki jo je Radić napovedal takoj po Pašićevem govoru, se vrši v nedeljo v Zagrebu. Radić bo obsežno odgovoril Pašiću, poleg njega pa nastopi še vrsta drugih govornikov. Radić vabi svoje seljake, da prispejo v Zagreb z društvenimi banderi, vneto pa agitirajo tudi hrvatski Zajedničarji. Poleg skupščine v Zagrebu je bilo za nedeljo napovedano tudi radićevsko zborovanje v Osijeku. Energični nastop osijeških in vojvodinskih demokratov pa je radićevce tako preplašil, da so v strahu pred kontrolo patriotičnega ljudstva zborovanje odpovedali.

+ **Vatikanska politika na Reki.** Sušaški «Novi List» piše, da je te dni rimska stolica definitivno odredila, da pripade kapucinski samostan na Reki pod provinco kapucinskega reda v Benetkah. Ta samostan je pred polomom Avstro-Ogrske spadal pod varaždinsko provinco. Za časa italijanske okupacije Reke se je rimska stolica požurila, da odvzame ta samostan izpod jurisdikcije varaždinskega provincijala. To postopanje rimske stolice proti našemu narodu in našim cerkvenim institucijam dokazuje jasno, da ni niti za las izpremenila svoje politike, ki jo je vodila proti našemu narodu v bivši Avstriji. Razlika je danes samo v toliko, da je tedaj rimska stolica bila v službi apostolske Avstrije, a danes stoji v službi fašistovske Italije. Od prvega početka italijanske okupacije Reke je rimska stolica preko svojih agentov in emisarjev podpirala italijansko propagando in politiko na Reki. Na inicijativo teh vatikanskih emisarjev so bili izgnani iz Reke vsi redovniki kapucinskega samostana, ki so naše narodnosti. Ob sklepu svojega poročila naglaša «Novi List»: Vara se rimska stolica, ako misli ,da bodo ti izpadi proti našemu narodu ostali neopaženi. Danes smo mi svobodna in suverena država, ki bo znala primerno odgovoriti na vse te napade vatikanske gospode.

+ **Izenačenje občinskega volilnega prava.** V zakon o budžetnih dvanajstinah je sprejeta kot čl. 44 določba, da je «volilna pravica za volitev občinskih odborov v celi državi ista, kakor volilna pravica za ostale volitve ter se bodo potemtakem volitve narodnih poslancev, oblastnih in sreskih skupščin ter občinskih zastopov vršile po stalnih volilnih imenikih, izdelanih po čl. 1 zakona o volilnih imenikih.»

+ **Italija in Bolgarija.** Italijansko časopisje se šele sedaj bolj intenzivno bavi z revolucijo v Bolgariji. Listi povdarjajo velik interes, ki ga ima Italija na tem, da prepreči oslabljenje Bolgarije, ker tvori Bolgarija protiutež proti pansrbskim in pangrškim prizadevanjem. Listi trdijo, da je dr. Ninčić izjavil, da se je revolucija v Bolgariji financirala od strani Italije, ter ostro protestirajo. «Giornale di Roma» označuje to izjavo kot «nesramno in nekorektno», ter izjavlja, da mora Italija poklicati Beograd «k redu». Nerazumljivo je, da se je mogla dati taka izjava v trenotku, ko zaseda v Rimu paritetična komisija. «Giornale d' Italia» pričakuje oficielni demanti iz Beograda. — Značilno je, da se je ustanovila te dni fašistovska organizacija italijanskih državljanov, ki živijo v Sofiji.

Prosveta

Mestno gledališče v Celju. V petek dne 26. junija se uprizori kot zadnja abonma-predstava v tej sezoni Rob. Bracova veseloigra «Prava ljubezen». Gostuje mariborsko narodno gledališče. Mladini vstop zabranjen. Začetek ob 20. uri.

Rijavec ostane v Beogradu. G. Josip Rijavec, operni tenorist v Beogradu je izjavil našemu dopisniku, da so vse vesti, da bi bil za prihodnjo sezono angažiran za osiješko gledališče brez vsake podlage. G. Rijavec ostane še nadalje v Beogradu.

Smrt angleškega romanopisca. Dne 15. junija je umrl v Londonu na pljučnici znani angleški pesnik in romanopisec Maurice Hewlett, v starosti 61 let. Hewlett je bil po poklicu odvetnik, a od leta 1910 član akademskega odbora londonskega kraljevskega društva za literaturo. Napisal je mnogo novel, romanov in pesmi ter vžival po vsem angleškem svetu veliko popularnost.

NA KRESNI VEČER
v soboto ob 6. vsi na Tabor.
K SOKOLU I.
Ob 18. koncert, ob pol 19. javna telovadba, nato ljudska veselica. — Vojaška godba.

Sokolstvo

Sokolsko društvo v Tržiču vabi vse prijatelje društva na svoj javni nastop, ki se vrši dne 24. t. m. ob 2. uri popoldne na letnem telovadišču ob sokolskem domu. Pridite polnoštevilno. Zdravo.

Sokolsko društvo v Vel. Laščah proslavi svojo petnajsletnico z javno telovadbo in veselico na prostem v nedeljo, 24. t. m. na vrtu brata Franceta Hočevarja v Vel. Laščah (vulgo Matetov). Začetek telovadbe ob 14.30, po telovadbi veselica. Sodeluje godba dravske divizije. Vabimo vse prijatelje Sokolstva, da se prireditve v čim večjem številu udeleže. Opozarjamo na nastop zlasti Ljubljančane, ki se ta dan podajo na goro k Sv. Ahaciju nad Turjakom, da nas posetijo. Telovadce prosimo, da pridejo z jutranjim vlakom radi skušnje prostih vaj na godbo. Bratska društva obveščamo, da smo zaprosili za udeležnike polovično vožnjo na državni železnici, ker ni dvoma, da bo prošnja ugodno rešena, naj se društva preskrbe z zato potrebnimi legitimacijami. Na svidenje v nedeljo! Zdravo! Odbor!

Sokol na Reki priredi v nedeljo dne 1. julija javno telovadbo, pri kateri nastopijo to pot poleg članov prvič tudi članice in deca. Sosednja bratska društva vabimo, da se udeležijo naše prireditve v čim največjem številu.

Mariborski sokolski naraščaj je včeraj popoldne ponovil v veliki dvorani Narodnega doma svojo akademijo. Topot se je divila lepim nastopom gojencev in gojenk posebno najmlajša sokolska deca. Med sporedom je izročil župni starosta br. dr. Pivko dvema gojenkama in dvema gojencema lepe vence saveznega starešinstva, ki so si jih prislužili Rudolf Vižintin, Bojan Grgič, Alma Mulej in Mara Soršak z dosego prvega, drugega in tretjega darila pri zmagi v tekmah naraščaja na lanskem vsesokolskem zletu v Ljubljani. Mladina je častnim mladim sokolskim zmagovalcem navdušeno ploskala. Spored, s katerim bodo naraščajniki nastopili v nedeljo na svojem župnem zletu v Ptuju, je tudi včeraj prav lepo uspel. Žal, da ga je videlo radi popolnoma nezadostne informacije le malo Mariborčanov. V tem oziru bo moralo vodstvo naraščaja postopati gibčneje. Služba društvenega poročevalca je že ponovno odrekla in sploh v tem oziru mariborski Sokol slabo funkcionira.

Sport

Službena objava LNP. Sejo poslovnega odbora se vrši danes ob 18. uri (6. uri) v Narodnem domu. Tajnik II.

Prvak Gradca v Ljubljani. Sportni odnošaji med našimi in graškimi sportniki postajajo vedno tesnejši. Pred kratkim so gostovali proti Primorju graški Amateurji, za soboto in za nedeljo sta si Primorje in Ilirija pridobila prvaka Gradca, močni klub Sturm. Žalibog je bilo pri zadnjem gostovanju Amateurjev vreme precej neugodno, da mnogi niso imeli prilike videti, na kakšni stopnji stoji graški nogomet. Upamo, da bo naše sportno občinstvo prišlo sedaj na svoj račun, ker nastopi pri nas najboljše graško moštvo. V soboto igra proti Primorju na Igrišču ob Dunajski cesti ob 6.30, v nedeljo pa proti Iliriji na igrišču pri državnem kolodvoru ob 6. popoldne.

S. K. Slovan v Ljubljani proslavi 1. julija t. l. desetletnico svojega obstoja. Ob tej priliki se vrši nogometna tekma med S. K. Drava, Varaždin in prvim moštvom S. K. Slovan, s predtekmo, v kateri igra S. K. Slovan, rezerva s S. K. Ilirijo, jun. V proslavo se vrši isti dan tudi veselica, katero priredita S. K. Slovan in Češka obec na vrtu hotela Tivoli.

I. nacionalni lawn-tennis-turnir v Zagrebu priredi od 27. junija do 1. julija t. l. «Zagrebačko klizačko društvo». Prijave za ta turnir, pri katerem smejo nastopiti le državljani kraljevine SHS, naj se pošljejo do najkasneje 24. junija ob 11. dopoldne na naslov: Aleksander Podvinec, Zagreb, Strossmayerjeva ul. 6.

Propagandna stafeta skozi Beograd. Prošlo nedeljo se je vršila v Beogradu od hotela London do Kalimegdana propagandna stafeta skozi mesto. Proga je dolga 1752 m in je bila razdeljena na sedem etap. Od desetih stafet so dospeli prvi na cilj 1. B. S. K., 2. Šumadija, 3. Jugoslavija. Dočim je lani zmagovalec B. S. K pretekel isto progo v 4:04 je letos rabil le 3:51.

Dunajski nogomet. Včeraj, v četrtek, je v cup-igri premagal Sportklub Hakoah z 2 : 0.

Objave

× **Na mestni ženski realni gimnaziji** v Mladiki se otvori danes v petek ob 11. uri dopoldne razstava risarskih in ženskih ročnih del zavodovih gojenk. Razstava bo otvorjena do vštevši nedelje vsak dan od 9. do 18. ure. — V torek popoldne se otvori ravnotam razstava kuhinjske in gospodarske šole. Starši gojenk, prijatelji in znanci zavoda so uljudno vabljeni, da si izvolijo pogledati lepe in skrbno izvršene izdelke.

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani bo imel danes v petek dne 22. junija ob 8. uri zvečer v svoji pevski dvorani svoj redni občni zbor. Dnevni red: Otvoritev, tajnikovo in blagajnikovo poročilo, pevska turneja na Češko, pevska tekma Saveza hrvatskih pevskih društev v Zagrebu, volitev odbora, slučajnosti.

× **Abiturijenti I. drž. gimnazije v Ljubljani** odpotujemo v Dalmacijo v soboto dne 23. junija ob 22.45 uri. Zberemo se eno uro pred odhodom na glavnem kolodvoru. — Odbor.

× **Žegnanje pri sv. Ahaciju na Turjaku.** V nedeljo dne 24. junija se vrši na gori sv. Ahacija pri Turjaku običajno vsakoletno zgodovinsko cerkveno žegnanje v spomin zmage nad Turki pri Sisku leta 1593.

× **Kulturno in gospodarsko društvo na Barju** priredi v nedeljo dne 24. junija veselico pri Plankarju (bivša gostilna «Pod gozdom») tik Rakovnika. Pričetek ob 15. uri. Vstopnina 3 Din. Obilo smeha in zabave. Pridite vsi. — Odbor.

× **Velik kres z umetnim ognjem** se bo žgal jutri v soboto na Zgor. Rožniku nad Ljubljano Obenem se vrši vrtni koncert godbe ZJZ. Začetek ob 19. uri. Vstopnina prosta. Pekli se bodo tudi janjci na ražnu. Za jed in dobro pijačo je preskrbljeno. V slučaju slabega vremena se vrši kres na Vidov dan dne 28. junija.

× **Česká obec v Ljubljani** priredi dne 22. junija ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu predavanje o staročeški godbi, dalje godba na dude in veseličnі program. Gostje dobrodošli! Bude to originální novinka, přijďte všichni a vezmete sebou známé. V nedeli vylet do Zaloga na ryby, sraz u Kemične továrny o 2 h. odpol.

× **Maturantom letnika 1908 mariborske gimnazije!** Dne 8. julija 1923 poteče 15 let naše mature. Da zamoremo obletnico primerno proslaviti, prosim vse tovariše, naj mi naznanijo v najkrajšem času svoj naslov ter sporoče svoje mnenje glede časa, kraja in sporeda proslave. — Martin Derenda, postajni načelnik, Zagorje.

× **J. n. a. d. «Jadran».** Društveni sestanek se vrši v petek dne 22. junija ob 20. uri. Na dnevnem redu je vprašanje ferialnega odbora. Udeležba za vse člane obvezna. — Odbor.

× **Veselica v Hribarjevem gaju.** Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo priredi dne 24. junija, to je na kresno nedeljo vrtno veselico v Hribarjevem gaju. Vabijo se vsi naši somišljeniki, da se veselice udeleže v čim večjem številu in s tem čimbolj podpro stremljenje društva.

× **Pevci «Ljubljanskega Zvona»! Pogreb pokojnega našega člana, g. trgovca J. Perdana se vrši v petek dne 22. junija ob 4. uri popoldne iz juž. kolodvora na pokopališče k sv. Križu. Udeležimo se ga korporativno! Zbirališče ob tričetrt na štiri pred južnim kolodvorom.**

× **Kolo sreče se bo vrtelo v restavraciji «Zvezda»** na Kresni večer društva «Atena» do 1. ure po polnoči, ker se je posrečilo izposlovati dovoljenje za podaljšano uro. Časa bo torej dovolj, da poiščete srečo!

× **Oddaja ribolova v bajerju pod Tivolijem** se vrši dražbenim potom v ponedeljek dne 25. junija 1923 ob 9. uri dopoldne v ljubljanskem mestnem gospodarskem uradu.

× **Za Sokola I.** Dušan Kazimirović je zbral v gostilni pri Zupančiču ob priliki prevoza judenburških žrtev za zgrad bo Sokolskega doma za Sokola I 225 dinarjev. Iskrena hvala!

× **Izgubljeno.** V uršulinski cerkvi je bila najdena ovratna ženska verižica. Dobi se na Kongresnem trgu 17/I.

× **Klobuk, siv, je bil zamenjan** včeraj med pol 12. in 1. uro ponoči v kavarni «Zvezda» v Ljubljani. Dotični gospod, ki ga je zamenjal se naproša, da ga odda v upravi «Jutra», kjer dobi tudi svojega nazaj.

Revizija invalidskih podpor

Zakon o proračunskih dvanajstinah predvideva v čl. 30 revizijo invalidnin. Dotična določba se glasi: Minister za socialno politiko se pooblašča, da v smislu rešenja ministrskega sveta br. 88.652 z dne 18. aprila 1923 lahko izvrši revizijo vseh rešitev, s katerimi so se doslej priznale invalidske podpore invalidom in obiteljim, kakor tudi potreben osebni pregled invalidov. V to svrho odredi minister soc. politike potrebno število komisij, ki bodo izvršile revizijo in podale poročilo. Za vsa rešenja, o katerih komisije ugotovijo, da so se izvršila nepravilno in nezakonito, odredi minister socialne politike takojšnje ukinjenje nadaljnjega izplačevanja priznanih podpor, zadevo pa izročiti sodišču, ki bo definitivno odločilo, da se poprejšnje rešenje anulira in prizadetemu odbije pravica za prejemanje invalidske podpore; ali pa, ako navzlic komisijskemu poročilu ugotovi, da je poprejšnje rešenje pravilno in zakonito, da se interesovanemu podaljša izplačevanje podpore in da se mu izplača tudi tista, za katero je bil prikrajšan. To sodišče bo ustanovil minister socialne politike. Sodišče sestavljajo predsednik in 6 članov, od katerih so predsednik in trije člani sodniki kasacijskega in apelacijskega sodišča, en član višji uradnik ministrstva socialne politike (jurist), en višji častnik vojni invalid in načelnik ali sanitetni nadzornik ministrstva vojne in mornarice. Poslednja dva imenuje vojni minister. Predsednik in člani imajo vsak svojega namestnika.

Rešitve tega sodišča so izvršne. Polnomočne so tedaj, ako so prisotni vsi člani in se rešuje z večino glasov. Sestavo navedenih komisij in postopek njihovega poslovanja predpiše minister socialne politike, ki obenem odredi tudi nagrado članom komisije in članom sodišča, ki odločuje po poročilih komisije.

Minister socialne politike lahko tudi sam v obrazloženi predstavki dostavi predmete, za katere izve neposredno, da so rešeni nepravilno, navedenemu sodišču v odločitev, dotlej pa ustavi izplačevanje priznane invalidske podpore.

STROKOVNI UČNI TEČAJI ZA OBRTNE VAJENCE.

Ljubljana je ostala v šolskem letu 1922-23 brez obrtnih nadaljevalnih šol in okoli 2000 vajencev in vajenk brez strokovnega pouka. Nastal je nevzdržljiv položaj: po zakonu ne more biti vajenec prost, ako se ne izkaže z izpričevalom, da je vestno posečal pouk in z uspehom dovršil najvišji razred obrt. nadaljevalne šole. V Ljubljani pa takih šol ni bilo! Pouk se ni mogel začeti v minuli jeseni, ker niti lokalni faktorji niti država niso dali dovolj sredstev v to svrho, občina sama pa ne more nositi malone vseh bremen za učiteljstvo, učila, kurjavo, razsvetljavo i. dr. Vrhu vsega je še nepokrit dolg iz šolskega leta 1921/22.

Da bi se našli viri, iz katerih bi se pokril dolg in omogočila otvoritev obrtnih nadaljevalnih šol v prihodnji jeseni, je sklical šolski odbor za včeraj popoldne v veliki magistratni dvorani anketo. Povabljena so bila vsa interesirana oblastva, Trg. in obrtna zbornica, Zveza industrijalcev, Bančni sindikat, vse obrtne zadruge i. dr. V debati, ki jo je vodil župan dr. L. Perič, se je naglašala absolutna nujnost, da se v interesu strokovne izobrazbe in občne omike vajencev in vajenk vsekakor poskrbi za pouk. To je naloga države, ki je po veljavnem zakonu dolžna prispevati dve tretjini k vsem troškom. Ker ni mogoče z začetkom pouka odlašati preko jeseni, a dotlej ni upati, da bi se vlada pridobila za to, da stori svojo dolžnost, je anketa sklenila: Šolski odbor obrt. nad. šol v Ljubljani sestavi dogovorno z načelniki zadrug in z javnimi faktorji načrt, kako bi se uredili in finansirali strokovni učni tečaji za obrt. vajence dotlej, da bo možno znova otvoriti prave obrtne nadaljevalne šole! Nato se vrši znova ožja anketa, ki načrt odobri.

Debate so se udeležili gg. vladna svetnika Iv. Subic in dr. Lubec, tajnik dr. Golia, tajnik dr. Murnik, bančni ravnatelj dr. Kisovec, centralni nadzornik dr. Patur, obč. svetovalec Ogrin i. dr.

Domače vesti

* **Prvi dan poletja.** Po astronomskih računih je današnji dan prvi dan poletja. Včeraj je bil najdaljši dan v letu, od danes naprej se pa začenja dan zopet krajšati. Tako mrzlega začetka poletja, kakor je letos, se tudi najstarejši ljudje ne spominjajo. Nadejati se je pa, da bomo zato imeli dolgo in toplo jesen, kar bodo zlasti z veseljem pozdravili naši vinogradniki.

* **Kongres Jugoslovenskega šumarskega udruženja v Ljubljani.** V dneh 18. do 21. avgusta t. l. se vrši v Ljubljani tretji veliki zbor tega udruženja. Pričakovati je mnogobrojnega poseta udruženih članov iz vse države, kakor tudi delegacije nekaterih inozemskih gozdarskih društev. Po zboru se bodo vršile ekskurzije na Bled, Pokljuko, Triglav in v Trbovlje. Kongres je velike važnosti za naše gozdarstvo v najširšem pomenu besede. — Pripravljalni odbor naproša vso našo javnost, da mu gre na roko posebno s tem, da se po možnosti v istih dneh ne vrši kakšna podobna prireditev, ki bi mu otežkočala delo. — Naslov pripravljalnega odbora je Ljubljana, Križanke.

* **Beograjsko učiteljsko društvo** je izbralo na svojem zborovanju dne 14. t. m. za svojega delegata na glavni skupščini v Ljubljani g. P. Damnjanovića, učitelja v Beogradu.

* **Za udeležnike profesorskega kongresa.** Prometno ministrstvo je odobrilo polovične vozne listke po vseh državnih železnicah vsem članom profesorskega društva, ki se žele udeležiti četrtega kongresa profesorjev, ki se vrši od 5. do 7. julija t. l. v Sarajevu. Ta znižana cena velja od 29. junija do zaključno 19. julija.

* **Z zagrebške univerze.** Pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo je imenoval vseučiliškega profesorja dr. Josipa Siloviča za predsednika izpraševalne komisije za prvi državni izpit in vseučiliškega profesorja dr. Vinka Kriškovića za predsednika izpraševalne komisije za četrti državni izpit.

* **Odlikovana bolničarka.** Liga društva Rdečega križa je odlikovala z Najtinglovim redom gospo Anko Gjurović, bolničarko bivšega srbskega Rdečega križa. Ta red je ustanovila pokojna japonska cesarica. Odlikovanje dobi vsako leto ena izmed najzaslužnejših bolničark iz zavezniških držav. Izročitev tega izrednega odlikovanja se bo izvršila v Beogradu na najslovesnejši način.

* **Novi mariborski in splitski škof.** Sporazumno med našo vlado in Vatikanom je imenovan, kakor smo že poročali, za škofa v Mariboru dr. Andrej Karlin, bivši tržaško - koperski škof, za škofa v Splitu pa dr. Klement Bonifačič. Dan vstoličenja še ni določen.

* **Žetveni dopusti vojakov.** Vojni minister je izdal naredbo, da se morajo pustiti stari vojaki — lanski ali prejšnji rekruti — na začasen dopust zaradi pomoči pri žetvi in mlatvi. Rekruti pred končano rekrutno vežbo ne morejo na dopust. Prizadeti stariši naj napravijo prošnje na komandanta čete, kjer služi sin, katerega žele dobiti na dopust. Prošnja je kolka prosta.

* **Stanovanjski zakon.** Ministrstvo socijalne politike je izdalo službeno izdanje Stanovanjskega zakona od dne 30. novembra 1921 s pravilnikom za izvršitev istega zakona od 29. novembra 1922 in dopolnitvami od 25. marca 1923.

* **Uprava postojnske jame.** Kakor poroča tržaški uradni list, se uprava postojnske jame združi z upravo idrijskega rudnika. Upravo bo vodil komisar rudnika, a ob strani mu je posebna komisija s sedežem v Trstu.

* **Nezadovoljstvo med tržaškim uradništvom.** Med državnim uradništvom v Julijski Krajini je zavladala velika beda. Vlada je vpokojencem znižala njih prejemke tako, da ne zadoščajo niti za najnujnejše življenjske potrebščine. Sedaj pa so prišli na vrsto bivši avstrijski uradniki. Odstavljajo jih kar zaporedoma brez navedbe vzroka. Samo pri financi so jih odslovili te dni nad 100. Kako naj žive ti ljudje s pokojnino 200 do 300 lir mesečno pri tej draginji? Slovencev je le malo še v državni službi. Mesta odslovljenih zavzemajo uradniki iz predvojne Italije. Ogorčenje med starejšim uradništvom je splošno.

* **Tehnično gozdarski izpiti.** Minister za šume in rudnike je podpisal pravilnik za polaganje izpitov za administrativno in tehnično gozdarsko državno službo. Polaganje izpita je predpogoj nadaljnega napredovanja v tehnično gozdarski službi.

* **Stavka mornarjev v Dalmaciji in Primorju.** Včeraj je res izbruhnila stavka na vseh parnikih obrežne plovbe Dalmacije in Primorja. Številni gosti, ki so hoteli potovati na jug, so prišli radi tega v veliko zadrego, ker ne vedo, kam naj krenejo. Mornarji zahtevajo povišanje plač, v kar brodolastniki nočejo privoliti in odklanjajo sploh vsaka pogajanja s stavkujočimi. Mornarji imajo dosedaj povprečno mesečno 500. kapitani pa 1200 dinarjev, a si morajo sami nabavljati obleko.

* **Iz davčne službe.** Za praktikante pri davčnih uradih so imenovani: v Kočevju Bogomir Fink, pehotni podporočnik v pokoju in absolvent višje vojaške realke; v Murski Soboti Franc Perkič, absolvent višje trgovske šole in Štefan Koltar, pisarniški pomočnik; v Novem mestu Franc Bele, doslej davčni praktikant v Ptuju.

* **Izpremememba državljanstva.** Izstop iz državljanske zveze naše kraljevine je dovoljen zaradi sprejema češkoslovaškega državljanstva Roku Koprivnikarju, železniškemu uslužbencu v Pragi, rojenemu v Stražišču, ter Cirilu Globočniku, knjigovodji v Pragi, rojenemu v Ljubljani.

* **Himen.** V Celju se je poročil gosp. Ivan Pokorn, vladni koncipist pri pokr. upravi za Slovenijo z gdč. Franjo Čaterjevo iz Šmarjete pri Celju, na Moravi pri Kočevju pa gosp. Ludovik Puš, učitelj na kmetijski šoli v Grmu z gdč. Minko Kajfeževo.

* **Pogreb g. Josipa Perdana,** čigar truplo so prepeljali z Dunaja v Ljubljano, se vrši danes popoldne ob 4. z juž. kolodvora k Sv. Križu.

* **Zakaj ima kovač klešče?** Vsak četrtek koncertira godba dravske divizije v Zvezdi. Paviljon, ki stoji med kostanji, je muziki že večkrat prav koristil, kajti aprilsko vreme traja sedaj že več mesecev. Včeraj pa godbi ni bila sreča mila. Paviljon je namreč pred par dnevi prešel v last mestne občine ljubljanske in slaba stran te izpremembe se je kaj brzo pokazala. Paviljon je sedaj — zatvorjen, ključa «nema», ima ga novi lastnik, mestna občina, pri kateri bo menda treba vsakokrat vložiti posebno prošnjo zanj. In tako se je morala včeraj vojaška godba postaviti mesto v paviljon — v njegovo bližino in je pod milim nebom kratkočasila Ljubljančane. Ali popolnoma si šetalcev le ni mogla osvojiti, kajti dež, ki je pričel kapljati, je vedno bolj poudrtaval komično stran situacije. Ljudje so se izpraševali, kaj neki se je paviljon godbi zameril. Dež je vedno silneje lil, godba pa je le vztrajala. Nešteto vprašanj je bilo rešenih šele tedaj, ko se je zaznalo za novega lastnika. «Ah, tako...» Ljubljančani bodo morali naša slovenska retorična vprašanja pozabiti. Vprašanje «zakaj ima krojač škarje, kovač klešče» bo v Ljubljani kmalu razžaljenje črnordečega magistrata, kajti mi imamo godbeni paviljon — ne za to, da igra v njem godba, marveč — za kavke.

* **Epidemija v Celju.** Pod tem naslovom smo poročali iz Celja, da je tudi po mestu razširjena škrlatinka. Kakor pa se je po večdnevnem opazovanju pacijentov dognalo, je šlo pri vseh slučajih samo za ošpice, tako da danes zdravstveni oblasti ni niti en slučaj škrlatinke prijavljen. Pač pa razsaja ta bolezen hudo po gotovih okrajih celjskega okrajnega glavarstva. Več provizoričnih izolirnic se je sedaj ukinilo ter bolnike prepeljalo v celjsko bolnico, kateri je dal zdravstveni odsek na razpolago sanitetni auto. Na predlog celjske zdravstvene oblasti se zaključi šolsko leto mestnih in okoliških osnovnih šol predčasno že v soboto, dne 23. t. m., da pridejo otroci iz okolice kolikor mogoče malo z mestom v dotiko. V Celju so razširjene samo ošpice, ki pa tudi že pojemajo.

* **Lep uspeh cvetličnega dne Podmladka Rdečega križa v Mariboru.** Mariborsko prebivalstvo je pokazalo, da so mu dobro znani blagi nameni te organizacije. Za cvetlice se je izkupilo 11.698 dinarjev 20 para. — Društvo za podporo revnih učencev je prejelo od Podmladka Rdečega križa 10.000 Din in od neimenovanega dobrotnika v spomin prerano umrle hčerke T. 6250 Din. Z darovi so se spomnili društva tudi nekateri drugi dobrotniki.

* **Tudi zavednost.** Iz učiteljskih krogov nam pišejo: Nekje v severovzhodnem delu Slovenije imamo tovariša, ki se šteje med narodnjake, a se vendar ne more ločiti od Südmarkinih vžigalic. Pa menda ne misli, da uničuje s tem pangermanske ostanke in vrši tako koristno narodno delo?

* **Za olepšavo ulic v Mostah.** Prejeli smo: Jože Oražen, župan moščanski in načelnik cestnega odbora se prav živo zanima za razširjenje in olepšavo ulic, le tistih kupov blata v Vodmatu, ki jih cestar nastrže in pusti cele mesece sušiti ob Zaloški cesti, ne vidi, da se pasanti čez nje spodtikajo. Želeti bi bilo, da bi se že enkrat spomnil, da niso za olepšavo, ter jih pustil odstraniti.

* **Mariborske smrtne obsodbe.** V zaporih mariborskega okrožnega sodišča čakata še dva k smrti na vešala obsojena hudodelca na končno rešitev svoje življenske usode. Vse številne smrtne obsodbe iz znanih krvavih mariborskih porot razen že izvršenih dveh justifikacij so bile milostnim potom po kralju spremenjene v dosmrtno ječo. Čakata še ropar Polak, ki je umoril ptujskega veletrgovca Rosenfelda in ruski graničar Britvin, ki je na meji pri Marenbergu ustrelil svojega ljubavnega tekmeca. Njuni smrtni obsodbi čakata že več mesecev odločitve v Zagrebu oz. v Beogradu.

* **S smrtjo ušel poroti.** Svoječasno smo poročali o ljubezenski tragediji Antona Handla iz Maribora, ki je meseca aprila po neuravnem deliktu nad nedoletno deklico ustrelil svojo nevesto Marijo Sajko in potem še sebe dvakrat obstrelil. Državno pravdništvo je dvignilo proti njemu obtožnico radi hudodelstva umora in bi se imela vršiti razprava proti Handlu v pravkar minulem letnem zasedanju mariborske porote. Handel pa je ležal že od usodnega dne v bolnici in je tam prejel obtožnico državnega pravdništva. Iz bolnice so sodišču sporočili, da Handel ne more priti k razpravi, ker ga je mučila poleg strelov tudi tuberkuloza, kateri je predvčerajšnjem naposled podlegel in tako definitivno ušel porotni razpravi ter ponovnemu zaslišanju, ki je bilo medtem odrejeno.

* **Konec Breitbartove slave v Zagrebu.** V Zagrebu se je v kabaretu Pick v Draškovićevi ulici produciral med drugim tudi znani slavni dunajski junak, lomilec železa Breitbart. Ko je zvijal železo in pozival na korajžo, je prišel na oder ključavničar Klajić ter izjavil, da tudi zna delati take čudeže. Breitbart mu je zagrozil: «Vržem Vas z odra, ako tega takoj ne storite.» Potem izvleče izza kulis kratko železo, ga zvije v obliko podkve in ga vrže mladeniču, češ: Poravnajte ga, sicer zletite z odra. Ta pa v nemalo iznenadenje vseh prisotnih vzame podkvo ter jo med burnim aplavzom publike na kolenu zopet poravna. Breitbart osramočen ves divji zgrabi mladega človeka in ga vrže med orkester, tako da je bil le srečen slučaj, da ni dobil težjih poškodb. Na to surovost Breitbartovo je vsa publika odgovorila z ogorčenim žvižganjem in ni dosti manjkalo, pa bi jo dunajski Herkules pošteno skupil. Poskušal se je sicer pozneje oprostiti, a publika ni hotela o tem ničesar slišati temveč se je morala predstava takoj prekiniti. — Zagrebška policija je sedaj obsodila Breitbarta na 500 Din kazni ter mu prepovedala vsak nadaljnji nastop v Zagrebu. Breitbartove slave v Zagrebu je konec.

* **Nočne orgije v Zagrebu.** V Tkalčićevi ulici v Zagrebu je imel neki Rus posredovalnico za ženitve. Vsakemu interesentu je pokazal fotografije žensk in moških, ki hrepene po zakonski sreči. Policija pa je kmalu dognala, da so hodili v isto hišo dame in gospodje tudi ponoči, kjer so cele noči popivali, se zabavali in razgrajali, da se je vsa soseščina zgražala.

* **Proces za najdenino.** Neki bogataš iz slavonske Slatine je izgubil pred kratkim v Osjeku svojo denarnico, v kateri je imel 45.000 dinarjev. Našla jo je raznašalka časopisov Olga Reich, kateri je izplačal najdenino v znesku — 10 dinarjev. Reichova je najdenino ogorčeno odklonila in toži sedaj po odvetniku za zakonito 10 odstotno najdenino v znesku 4500 dinarjev.

* **Ponesrečen napad v Čudnovi trgovini.** Včeraj dopoldne se je zgodil v trgovini zlatarja Ivana Čudna v Ljubljani nasproti pošte napad, čegar namen pa je v svojem bistvu še nepojasnjen. Neznan moški je prinesel v trgovino, v kateri se je nahajala samo prodajalka, prstan v popravilo. Ko si je gospodična zapisovala njegovo ime, jo je neznanec zgrabil za vrat, a se mu je prodajalka kmalu izvila in pričela klicati na pomoč. V tem trenutku je stopil v trgovino še drug moški, ki je sunil prodajalko v malo, v kotu se nahajajočo omarico in dvakrat tudi s pestjo v prsa nakar sta oba zginila. To je kratka vsebina dogodka, o katerem se je včeraj mnogo govorilo po Ljubljani, ki pa je, kakor že rečeno, še nepojasnjen.

* **Monštranca v ribnjaku.** Ko so zadnje dneve snažili Maksimirski ribnjak v Zagrebu so našli v njem pozlačeno monštranco. Sklepa se, da je bila ta cerkvena stvar pred kratkim ukradena v neki cerkvi zagrebške okolice, ki so jo dosedaj še neznani hudodelci izropali. Roparji so jo vrgli v ribnjak, ker so spoznali, da monštranca ni zlata, marveč le pozlačena.

* **Zanimiva obsodba brivca.** Ob priliki lanskega vsesokolskega zleta je mariborsko okrajno sodišče obsodilo ponemčenega brivca Zahradnika iz Slovenske ulice na 500 Din globe in 24 ur zapora, ker je nekemu češkemu Sokolu, ki je po napisni tabli najbrž videl v Zahradniku še zavednega češkega rojaka, zaračunal na soboto za striženje las čez dvojno tarifo. Zahradnik se je potem proti tej obsodbi pritožil. Včeraj je okrožno kot vzklicno sodišče potrdilo obsodbo, češ da bi Zahradnik v soboto sicer smel zaračuniti dvojno tarifo kot je to običajno pri mestnih brivcih, toda Zahradnik je šel še za deset kron čez dvojno mero in zato zaslužil odmerjeno kazen. Prvi sodnik pa je bil mnenja, da bi v soboto tudi dvojne tarife ne smel zaračunati, ker prejema v svoji obrti plačilo le vedno za delo in za nič drugega.

* **Vlomi in tatvine.** V Begunjah na Gorenjskem so doslej neznani zlikovci ponoči vlomili v delavnico krojača Hrovata. Odnesli so izdelanih oblek in blaga v vrednosti nad 20.000 kron. Najbrž ravno isti zlikovci so se oglasili tudi pri gostilničarju Jegliču, kjer so se dobro oskrbeli z jedjo in pijačo ter odnesli tudi nekaj obleke.

* **Svarilo za trgovce.** Orožniška postaja v Starem Bečeju razglaša, da je odpotoval proti Zagrebu in Ljubljani Sava Vasić, 30letni agent tvrdke Lajoš Levoj iz St. Bečeja, ki je jako opasen človek, zlasti za trgovski svet. On da je «strokovnjak» v sleparstvu na drobno in debelo.

* **Prijeten in jajčast okus** je znak testenin «Pekatete». Ako jih kuharica skrbno pripravi, je ni boljše jedi te vrste.

* **Zdravo in lepo zobovje** se doseže le pri stalni uporabi «Ito» paste. Dobiva se povsod. Glavna zaloga drogerija «Adrija», Ljubljana, Selenburgova ulica.

Gospodarstvo

POLOŽAJ LESNEGA IZVOZA.

Dočim lesni izvoz iz Avstrije in Češkoslovaške v zadnjem času zastaja, je izvoz iz Jugoslavije še kolikor toliko živahen. Niti zadnji porast dinarja ni v večji meri škodoval izvozu lesa; to pa zato, ker so bile naše lesne cene pred porastom pod svetovno pariteto, kateri so se z dviganjem dinarja samo približale. Cene na Slovenskem so sedaj približno na nivoju, na katerem so se nahajale pred enim mesecem.

Razmeroma znaten je v zadnjem času izvoz *drv za kurjavo* iz naše države v Švico, kar pa je radi prometnih ovir zvezano s precejšnjimi sitnostmi. Ker je namreč nemogoče odpremljati transporte za Francosko preko Nemčije, je vstopna postaja Buchs in St. Margarethen večinoma vedno zelo zatrpana. Preko Švice gre zlasti ves češkoslovaški transport za Francijo in Belgijo. K temu pride še avstrijski in jugoslovanski transport za Švico in tranzitno Švica. Zaradi tega je v splošnem potrebno za transporte dovoljenje od zvezne železniške direkcije (Bundesbahnendirektion) v Innsbrucku (navedena dovoljenja preskrbuje tudi spedicijska d. d. Čechoslavija, podružnica v Ljubljani.)

Takšno dovoljenje je potrebno istotako za transporte *celuloznega lesa.*

Naš lesni izvoz se ravno tako v precejšnji meri razvija v Francijo in Belgijo, kamor se izvažajo *hlodi, oblikovci in rezan les.* Važno za izvoznike v Francijo je, da natančno označijo švicarsko-francosko izstopno postajo, to je Basel ali Dele, da si ne nakopljejo nepotrebnih prevoznih stroškov na švicarskem ozemlju.

Lesne kakor tudi druge izvoznike, ki izvažajo preko postaje Buchs, opozarjamo, da je v Buchsu vagon v svrho carinskih in ekspedicijskih manipulacij 24 ur stojnine prost. Za prihodnjih 24 ur stane stojnina za uro 3000 Ka (avstrijskih kron). Ako se blago tekom 48 ur ne odpremi, se računa vsaka nadaljna ura 9000 Ka, tako da znaša dnevna stojnina za vagon 216.000 Ka.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (21. t. m.) *Pšenica:* baška, 77 — 78 kg, 2 — 3 odstotki, 2 vagona 440; baška, 76 — 77 kg, 9 vagonov 437 — 440; baška 75 — 76 kg, 4 vagoni 430 — 440; banatska, 77 — 78 kg, Zenta, 2 vagona 440. *Ječmen:* baški, 64 — 65 kg, ponudba 290. *Oves:* baški, povpraševanje 300. *Turščica:* baška, promptna, 40.5 vagona 260 — 267.5; okrogla, 5 vagonov 265 — 267.5; bela, 1 vagon 300; sremska, ponudba 280. *Fižol:* beli, baški, povpraševanje 600. *Moka:* baška «0», 4 vagone 655 — 662.5; «2», ponudba 640; «5» ponudba 375; «6» 4.5 vagona 490 — 495. *Otrobi:* baški (juta) ponudba 135; isti (papir) ponudba 130. Tendenca nespremenjena.

Zagrebški žitni trg (21. t. m.) Postavno vojvodinska postaja: pšenica 76 — 77 kg, 425 — 450, turščica žolta 260 — 270, defektna 200 — 250, rž, 71 — 72 kg, 350 — 360, ječmen za pivovarne 325 — 345, za krmo 290 — 305, oves 295 — 310, fižol 450 — 600, moka «0» 665 — 690, «2» 640 — 665, «4» 615 — 640, za krmo 200 — 205, ržena 450 — 475, otrobi drobni 140 — 150, debeli 200. Tendenca mirna, ustaljena.

Dunajski živinski trg (21. t. m.) *Svinje:* Dovoz 569 komadov. Notirajo v tisočih Ka: mesnate 23.5 — 25.5, debele 25 — 28 za kg žive teže. — *Goveda:* Dogon 1744 glav; po izvoru 68 domačih, 97 madžarskih, *732 jugoslovanskih* in 847 rumunskih. Notirajo v tisočih Ka za kg žive teže: voli 11 — 16 (18), biki in krave 11 — 16, mršava živina 7 — 11.5. Cene padle povprečno za 1000 Ka pri kg.

Dunajska lesna borza (20. t. m.) Velika ponudba, slaba kupčija. Izvozna trgovina zastaja. Povpraševanje je bilo po mecesnovih stebrih, 9 — 14 m, 15 — 20 cm, in rezanem materialu po 20, 33 in 45 mm, 28 cm, 6 m dolgem, kakor po dolgem jamskem lesu in oblikovcih. Ponujale so se večje količine drv za kurjavo: hrastova polena po 280 Ka za kg iz Marchegga, bukova polena po 270 Ka plus 80 Ka tovornine za kg iz Gradiščanske ter sedmograška drva za kurjavo po 365 Ka, bukova polena po 295 Ka z dunajskega severnega kolodvora, oblikovci po 215 Ka kg s štajerske postaje, deske za zaboje, 4 m dolge, 65 mm, po 400 Ka s štajerske postaje, borovi stafli po 520.000 Ka plus 140.000 Ka tovornine za kubični meter s štajerske postaje, oglje, mehko in trdo po 750 Ka, borovi stebri, 50 mm, 4 — 5 m dolgi, po 480.000 Ka za kubični meter s štajerske postaje.

DOBAVE.

Dobava podnožnic iz trsja. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici 4. julija ofertalna licitacija glede dobave 5 tisoč podnožnic iz trsja.

Dobava manometrov in ur za merjenje brzine. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici 5. julija ofertalna licitacija glede dobave 50 manometrov in 25 ur za merjenje brzine.

Dobava drv. Pri intendanturi komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu (Gajeva ulica 30 a) 6. julija ofertalna licitacija glede dobave 25.000 kubičnih metrov trdih drv za potrebe zagrebške garnizije v času od junija 1923 do 31. marca 1924.

Dobava naftalina, salmiaka in caherlina. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici 6. julija ofertalna licitacija glede dobave 200 kg naftalina, 100 kg salmiaka v gručah in 10 kg caherlina.

Dobava nosilnih vzmeti za lokomotive in tenderje. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici 6. julija ofertalna licitacija glede dobave 203 komadov nosilnih vzmeti za lokomotive in tenderje.

(Predmetni oglasi so na vpogled pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.)

= **Pred ukinjenjem dogovora s Češkoslovaško glede izvoza vina in piva.** Iz Beograda javljajo, da namerava gospodarsko-finančni komite ministrov razdreti omenjeni dogovor, ker je deloma škodljiv pivovarništvu, deloma pa je izvoz vina v Češkoslovaško sploh nemogoč zaradi visokih češkoslovaških carin.

= **Ukinjenje paketnega prometa z Bolgarsko.** Prometno ministrstvo je ukinilo promet kosovnega in vagonskega blaga za Bolgarsko in preko Bolgarske, nadalje promet kosovnega blaga za Češkoslovaško preko Madžarske.

= **Stevilne insolvence v Italiji.** Meseca januarja sta bili v Italiji 402 insolvenci, februarja 407, marca 437 in aprila 430 insolvenc.

= **Končna ureditev izvoza živine iz Rumunije.** Izvozna pristojbina je namesto prvotno mišljenih 6000 določena na 2000 lejev za komad. Pri drobnici znašajo izvozne pristojbine 600 lejev za komad.

= **Praška banka Fischl & Boudy.** Po ugotovitvah praškega trgovinskega sodišča znašajo aktiva te banke 22.660.000 Kč. Temu razmerju odgovarja od firme predlagana 70odstotna poravnava.

= **Obtok bankovcev v Madžarski** je narasel v drugem tednu junija za 6.88 milijarde na 129 milijard Km.

= **Povišanje poljske uvozne carine** znaša z veljavo od 22. junija 100 odst.

= **Nemška in poljska marka.** Iz Varšave poročajo: Finančni minister je izjavil, da je padanju poljske marke kriva izključno le katastrofa nemške marke.

= **Stinnes v Poljski.** Poljsko časopisje javlja, da se neki Stinnesov zaupnik razgovarja z zastopniki poljske velike industrije glede osnovanja velike banke v Lodzu.

= **Fakturiranje v zlatih markah.** Iz Berlina poročajo: Zveza veletrgovcev z drobnim blagom je sklenila, da bo s 1. julijem fakturirala le v zlatih markah.

= **Bančni polomi v Newyorku.** Kakor javljajo iz Newyorka, je zopet ena tamošnjih bank ustavila plačila, in sicer bančna tvrdka Zimmermann & Forshay, ki je na efektni borzi zavzemala vodilno mesto. Aktiva znašajo 4 milijone, pasiva pa 7.5 milijona dolarjev. Banka je trgovala v valutah, zlasti v nemški marki, katere katastrofa jo je pokopala.

Domače borze

21. junija.

ZAGREB. Na tržišču z efekti mirnejše razpoloženje. Na deviznem tržišču sprva slabše razpoloženje, ki se je pozneje včvrstilo in je blago izginilo s tržišča. Promet je bil pri nevelikem povpraševanju slab. Notirale so devize: Dunaj 0.124—0.12475, Berlin 0.065 do 0.075, Budimpešta 1—1.03, Milan 402 do 403, London 407.5—408.5, Newyork 87.25—88.25, Pariz 547.5—552.5, Praga 265.75—266.75, Curih 1585—1592.5; valute: dolar 86.75—87.25, avstrijske krone 0.124—0.1245, češkoslovaške krone 260—262, 20kronski zlatnik 330—0, napoleondori 320—0, leji 44—0, lire 397 do 400; efekti: Ljubljanska kreditna banka 230—240, Prištediona 1015—1020, Slavenska banka 105—107, Trboveljska premogokopna družba 1130—1150.

BEOGRAD. Blaga ni bilo dovolj v devizah Milan, Newyork in London. Berlin in Solun narasla. Notirale so devize: London povpraševanje 465.5, Pariz 550—547, Newyork 87.50—87.75, Ženeva 1585—1590, Solun 255—257, Milan 402—403, Praga 266—266.5, Berlin 0.07 do 0.075, Dunaj 0.124—0.1245, Bukarešta 43.5—44, Sofija povpraševanje 105, Budimpešta 1—1.05; valute: dolar povpraševanje 86, leji 45, češkoslovaške krone 263—265, nemške marke 0.12—0.15, levi povpraševanje 105.

Pisalni stroji itd.
Mehanična delavnica
(popravljalnica)
LJUBLJANA
Šelenburgova ulica 6/I.
L. BARAGA.

Kupim SIRA
vsako množino
Ponudbe poslati na ime GIOVANNI DAGNINO na upravo „Jutra“. 1090

Edmond About:

Notarjev nos

Globok vzdih, da bi bil z njim skoraj prevrnil mizo, je bil prvi znak njegove boli. Hotel se je razodeti, a beseda mu ni hotela iz ust. Bil je tako strašno boječ, da se je komaj upal prijeti svojo miljenko čez pas in jo poljubiti na usta.

Kuharica je hitro ugenila, kaj bi rad. Bila je pripravna ženska, sedem ali osem let starejša od njega in v ljubezenskih rečeh bolj izurjena.

— Vem, kaj to pomeni, mu je dejala, vi bi me radi vzeli. Pa dobro, ljubi moj, saj se lahko zmeniva, če imate kaj prihranjenega.

V svoji nevednosti je odgovoril, da ima prihranjeno vse, kar se lahko od moškega zahteva, ali z drugo besedo: dve čvrsti in delu vajeni roki. Gospodična Jeannette se mu je v obraz zakrohotala in povedala jasneje. Zdaj se je pa še on zakrohotal in rekel z najljubeznivejšo ravnodušnostjo:

— Ali je treba ža to denarja? Žakaj pa ništa tega prečej povedali? Sičer ga pa imam dovolj. Koliko ga pa hočete? Povejte žnešek. Ali bi bila na primer polovica premoženja gošpoda L'Amberta žadošti?

— Polovica gospodovega premoženja?

— No, ševeda. Več kakor štokrat mi je to rekel. Polovica njegovega premoženja je moja, šamo da ši še nišva raždelila denarja. Hrani mi ga.

— Vam se blede!

— Blede? Glejte, ravno prihaja. Porečem mu ža obračun in prinešem vam groše v kuhinjo.

Ubogi bedak! Dobil je od gospoda pošteno lekcijo visoke socialne gramatike. Gospod L'Ambert ga je poučil, da je obljubiti in dati preveč. Počastil ga je tako, da mu je razložil (bil je namreč židane volje), kako zaslužno je, če kdo govori v prilikah, ki jim pravimo pretirane in kako nevarno je, če mu kdo verjame. Nazadnje mu je rekel z odločno prijaznostjo, ki pa vendar ni dopuščala ugovora:

— Romagné, dosti sem storil zate; storiti hočem še več. Spravim te iz te hiše. Čisto navadna zdrava pamet ti mora povedati, da nisi tu kot gospodar. Sem pa veliko predober, da bi te pustil tukaj za služabnika. In nazadnje mislim, da bi ti storil slabo uslugo, če bi te obdržal v nejasnem položaju, ki bi kvaril tvoje navade in pridil tvojo dušo. Še eno leto takega brezdelnega in zajedavega življenja, pa izgubiš vse veselje do dela. Navaden potepuh bo iz tebe. Zdaj ti pa povem, da so potepuhi nadloga našega časa. Povej mi po duši in reci, če bi hotel biti nadloga našega časa? Nesrečni človek! Ali nisi večkrat pogrešal naslova delavec, pogrešal vaše delavske plemenitosti? Saj si vendar eden onih, ki jih je Bog ustvaril, da se plemenitijo s koristnim znojem. Ti spadaš k aristokraciji dela. Zato pa delaj! Ne več v bedi in dvomu, ampak v gotovosti, za katero ti jamčim, in v izobilju, ki je primerno tvojim skromnim potrebam. Prve stroške plačam jaz. Jaz ti prekrbim delo. Če bi si kdaj zmanjkalo življenskih sredstev, kar pa ni mogoče, ti pa zopet pomorem. Odpovedati se pa moraš neumnemu namenu, da bi poročil mojo kuharico. Saj vendar ne smeš združiti svoje usode z usodo dekle; pa tudi otrok ne maram v hišo!

Nesrečnež se je zagnal v jok in se ves ginjen zahvaljeval Da razbremenim gospoda L'Amberta, naj vam povem, da je uredil stvar še precej spodobno. Oblekel je Romagnéta od nog do glave, mu kupil opravo za sobo v petem nadstropju stare hiše v ulici Cherche - Midi in mu odštel pet sto frankov za življenje, dokler ne dobi dela. Niti teden dni ni minilo, pa ga je že spravil za delavca k fabrikantu zrcal v Sèvrsko ulico.

Precej dolgo, morda celih šest mesecev, ni pokazal notarjev nos nič novega o svojem dobavitelju. Nekoč, ko je naš dostojanstvenik s svojim pisarniškim načelnikom brskal po plemiških listinah plemenite, bogate rodbine, so se pa njegova zlata očala čez sredo prelomila in padla na mizo.

Ta nezgodica ga ni nič motila. Nateknil si je naočnik z jekleno vzmetjo, očala si je pa dal na Zlatarskem nabrežju zamenjati. Njegov optik, gospod Luna, se je hitel opravičevati in mu poslal druga očala, ki so se v dvajset štirih urah zopet na istem kraju prelomila.

S tretjimi se je zgodilo tudi tako; dobil je še četrta, ki so se tudi tam prelomila. Optik zdaj ni več vedel, kako bi se opravičil. Sam zase je bil prepričan, da je kriv samo gospod L'Ambert. Pokazal je žem skoro štirih dni in rekel:

— Ta mladi gospod pa ni nič kaj pameten. Nosi očala štev. 4, ki so zanj veliko pretežka. Iz same koketnosti pa hoče imeti kakor nit tanko očalno sedelce, a dobro vem, da ravna z očali divje, kakor bi bila iz kovnega železa. Če mu kaj rečem, se bo jezil. Pošljem mu kaj močnejšega.

Gospe Lunovi se je zdela misel čisto pametna. A tudi s petimi očali se je zgodilo tako kakor s prejšnjimi štirimi. Čeprav ni bil napravil nihče nobene opombe, se je zdaj gospod L'Ambert razjezil do hudega in se preselil k drugemu zlatarju.

Vse je tako kazalo, kakor bi se bili vsi pariški optiki zmenili, da bodo lomili svoja očala na nosu ubogega milijonarja. Cel kup se jih je že zlomilo na njem. Najbolj čudno pri vsem tem pa je bilo, da je ostal naočnik z jekleno vzmetjo, ki ga je nosil vmes, cel in trden.

Vi veste, da potrpežljivost ni bila posebna krepost gospoda Alfreda L'Amberta. Nekoč, ko je ravno skočil na očala in jih zdrobil s peto v prah, so naznanili doktorja Berniera.

— Hvala Bogu! se je razveselil notar, prav, da ste prišli. Kakor zaklet sem. Najrajši bi videl, da me vrag vzame!

Doktor je seveda takoj pogledal na nos svojega bolnika. Zdel se mu je zdrav, lep, kakor roža.

— Kakor vidim, je dejal, sva čisto zdrava.

— Jaz že gotovo, samo ta prekleta očala nečejo biti zdrava.

Povedal je, kaj se je zadnje dni zgodilo, in gospod Bernier se je zamislil.

— Je že zopet Auvergnčan vmes. Pokažite, ali imate tu kako zlomljeno sedlo.

— Imam, pod nogami.

Gospod Bernier je pobral sedlo s tal, ga pogledal skoz povečalno steklo, in zazdelo se mu je kakor da bi bilo zlato tam, kjer se je prelomilo, posrebreno.

Vpisovanje na srednje in strokovne šole

Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vpisovanje 29. in 30. junija od 8. do 12. ure v šolskem poslopju na Zrinjskega trgu 1, I. nadstr. Brez sprejemnega izpita se sprejmejo v I. letnik učenci in učenke, ki so dovršili IV. razred srednje ali nastavni, oziroma III. razred meščanske šole ali IV. razred liceja ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole. Predložiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vnanji učenci in učenke naj pošljejo omenjeni listini ravnateljstvu šole po pošti najkasneje do dne 4. julija. Pošiljatvi mora biti priložena znamka za odgovor. Morebitni sprejemni izpiti se bodo vršili z ostalimi izpiti vred v prvih dneh septembra. Vsled pomanjkanja učnih prostorov je pripravljalni razred ukinjen.

Državna dvorazredna trgovska šola v Ljubljani. Vpisovanje 2., 3. in 4. julija od 8. do 12. ure. Pogoji za vstop v I. letnik so: dovršeni IV. razred srednje ali IV. (nastavni) razred meščanske šole ali IV. razred liceja ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole in starost 14 let. Ako bo še prostor na razpolago, je mogoč vstop v I. letnik tudi učenkam in učencem, ki so dovršili III. razred meščanske šole. Za tiste, ki so obiskovali nemščino kot obvezni predmet, ni nobenega sprejemnega izpita, vsi drugi pa morajo delati sprejemni izpit iz nemščine čez snov meščanskih šol. Prednost pri sprejemu imajo tisti, ki so bili odklonjeni lansko leto, ako predlože dobro izpričevalo IV. razreda srednje ali meščanske šole, oziroma liceja. Da ne bo take gneče, kakršna je bila pretečeno leto, se naznanja, da pri vpisovanju ne bo nihče sprejet. Po sprejemnih izpitih, ki se vrše dne 5. julija začenši ob 8. uri zjutraj, se bo odločilo, kdo je sprejet in kdo odklonjen. Zato je brez pomena, če pride učenec ali učenka pri vpisovanju prvi ali zadnji na vrsto. Predložiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Drž. strokovna šola za puškarstvo v Kranju. Vpisovanje 2. in 3. julija 1923 od 9. do 12. in popoldne od 2. do 5. ure v ravnateljski pisarni zavoda (poslopje gimnazije). Za sprejem se zahteva, da je prosilec dopolnil ali da bo dopolnil v teku šolskega leta 14. leto in da je dovršil najmanj petrazredno ljudsko šolo z najboljšim uspehom. Ker je število za sprejem učencev z ozirom na prostore v delavnicah omejeno, bodo vsi prosilci podvrženi sprejemnemu izpitu, ki se bo v glavnem nanašal na risanje in se bo vršil 3. julija od 2. do 5. ure popoldne. Predložiti krstni list, domovnico in zadnje šolsko izpričevalo.

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

išče se

stanovanje

v Ljubljani

v stari ali novi hiši (vili), obstoječe iz dveh do treh sob s pritiklinami, takoj ali pozneje. Najemnina postranska stvar, plača se tudi za eno leto naprej.

Ponudbe pod **„Stanovanje"** na anončni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 1091

= Gradbeno podjetje =

Ing. Dukić i drug

Ljubljana

Bohoričeva ulica št. 24.

40

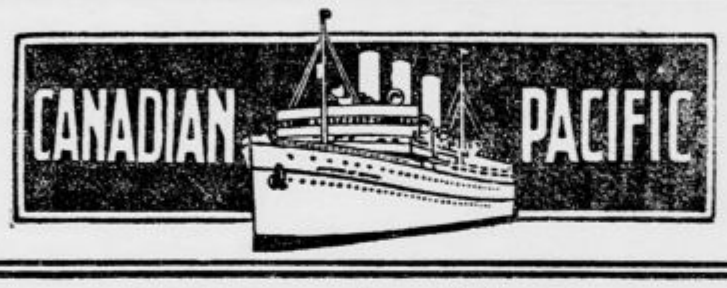

Največje transportno podjetje sveta

EVROPA CANADA AMERIKA

Samo 4 dni na odprtem morju. Najhitrejša in najboljša zveza preko **HAMBURGA,** Antverpena in Cherbourga z razkošnimi **„EMPRESS" parniki** na dvojne vijake. Odhod vsako nedeljo. Daljnje informacije glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisa useljevanja v Kanado in Zedinjene države daje **AGENCIJA**

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Petrinjska ulica 40.

JOSIP ZIDAR, Ljubljana, Wilsonova (Dunajska) cesta 31.

✠

Pogreb blagopokojnega, nepozabnega soproga, sina, brata, strica, zeta in svaka, gospoda

JOSIPA PERDANA

veletrgovca in posestnika

se vrši v petek, 22. t. m. ob 4. uri popoldne z južnega kolodvora na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v soboto, dne 23. t. m. ob 7. uri v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 21. junija 1923.

1099 **Rodbine Perdan - Hieng - Urbanc.**

Hamburg-Amerika Linija

in

United American Lines Inc.

Filijalka

Simon Ametec, Ljubljana

Kolodvorska ulica štev. 28.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo 102

J. G. Drašković

ZAGREB „B" Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25. — **Sušak:** Jovo Gj. Ivošević, Karolinska cesta 160. — **Split:** Ante Buić, Dioklecijanova obala 13. — **Gruž:** Ivo Lovričević. — **Bitolj:** Gjorgje J. Dimitrijević & Komp. Bulevard Kralja Aleksandra 187. — **Vel. Bečkerek:** Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik

Mali oglasi

stanejo z državnim davkom za inserate vred do 20 besed Din 5·—, vsaka nadaljnja beseda 50 par več. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v znamkah). Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanju priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Službe

UČTELJICA 2680
prevzame med počitnicami pouk za izpit v meščansko šolo ali prvi letnik učiteljišča proti vsej oskrbi v hiši. Cenj. ponudbe na upr. «Jutra» pod «Učiteljica». 2680

GOSPOD 2681
trgovsko naobražen, želi premeniti službo, prevzame isto zastopstvo večjega podjetja ali tovarne. Ponudbe na upr. «Jutra» pod «Trgovska moč».

UČENEC 2682
star 16 let, zdrav, močan, poštenih staršev, želi mesta za elektromonterja ali strojnega ključavničarja. — Cenj. ponudbe na Mirko Čas, Prevalje, Koroško.

TRGOVSKI POMOČNIK
za trgovino mešanega blaga na deželi, ki bi bil zmožen voditi podružnico, se takoj sprejme. Prednost imajo hrvaščine zmožni. Naslov pove upr. «Jutra». 2683

KOT OSKRBNIK
ali gozdar išče službo v vseh ekonomskih in gozdarskih panogah vešč mož z dolgoletno prakso. Cenj. dopisi pod «Gozdar in ekonom» na podružnico «Jutra», Maribor. 2688

SPREJMEM POMOČNIKA
izučenega mešane stroke, dober železninar in manufakturist ima prednost, ozira se samo na pomočnike mešane stroke, dobre mlajše moči, vojaščine prost ima prednost. — Istotam se sprejme učenec dobrih poštenih staršev, s šolsko izobrazbo ter dober računar. Naslov pove uprava «Jutra». 2675

ČEVLJARSKEGA VAJENCA
zdravega, krepkega, ki je priden in pošten, sprejmem takoj. Pogoji ugodni, hrana in stanovanje v hiši. August Jeglič, Radeče. 2625

TRGOVSKI POMOČNIK
agilen in zanesljiv, se sprejme takoj. Ponudbe z referencami na tvrdko Cizej & Rančigaj, trgovina z mešanim blagom v Gornji Radgoni. 2602

VEČ DOBRIH PLESKARSKIH POMOČNIKOV
sprejme po dobri plači Josip Jug, Ljubljana, Rimska cesta 16. 2587

ABSOLVENTINJA
dvorazredne drž. trgovske šole išče službe pri kakem trgovskem podjetju, najraje pri kakem lesnem trgovcu. Vešča strojepisja, slovenske in nemške stenografije, knjigovodstva, slovenske, deloma nemške in hrvatske korespondence. Naslov pove uprava «Jutra». 2645

Kupim

KUPUJEM KUMNO
v vsaki množini. Ponudbe z vzorci in najnižjo ceno na Ljudevita Sirca, Kranj. 2628

SUHE GOBE 2413
kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvrdka SIRC-RANT, Kranj. 2413

BUKOVA DRVA
kupim vsako množino in plačam najvišje cene franko vagon. Ponudbe pod «Lepa bukova drva» na podr. «Jutra», Maribor. 2691

KUMNO, JANEŽ,
rdečo deteljo, semensko ajdo, lipovo cvetje, suhe gobe itd. plačuje najbolje Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 2564

KUPIM 2636
mogoče suhe hrastove 2 do 6 cm plohe, ev. zamenjam suh prima smrekov les, poljuben iz zaloge. Supan Kropa.

Prodam

LOVSKI VOZ 2679
fino izdelan, s platneno streho, se proda. Vprašati v Kodeljevi gostilni, Rimska cesta št. 11.

GODBENIKI, POZOR!
Proda se F-bas v dobrem stanju po zelo ugodni ceni v trafiki zraven gostilne «Beli križ», Ptuj. 2676

GOSTILNIČARJI, POZOR!
Večjo množino ljutomerskega in haloškega vina, letnik 1922., od 18 do 24 K in staro, letnik 1921., od 32 do 40 K po litru takoj proda Gjuro Valjak, Grajska klet, Maribor. 2610

BANATSKO PŠENICO
prvovrstno, razprodaja na vagone paritetno vsaka postaja v Sloveniji M. Bielic, Dunajska cesta 33 (pri Balkanu). 2648

BANATSKO MOKO
prvovrstno, v vrečah in na vagone razprodaja M. Bielic, Dunajska cesta 33 (pri Balkanu) po najnižjih dnevnih cenah. 2646

HARMONIKE 2678
kromatično, Lubasovega izdelka in en bas (tričetrt), pripraven za bolj majhno godbo, vse v dobrem stanu, se proda. L. Prostor, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko.

OVES IN KORUZO
prvovrstno, v vrečah in na vagone razprodaja M. Bielic, Dunajska cesta 33 (pri Balkanu) po najnižjih dnevnih cenah. 2647

3 SKOBELNIKE
(Hobelbänke), mesec rabljene, s firmežem trikrat dobro pacane, garantirano zanesljive, radi strojne opreme obrata, se ceno proda. Supan, Kropa. 2635

Nepremičnine

VILA z 2 oraloma posestva pri Mariboru, 500 tisoč kron;
POSESTVO, 26 oralov vse kulture, 800.000 K;
GRAŠČINA, 115 oralov posestva in gozd;
POSESTVO 54 oralov, gozdi, travniki, njive, lepa poslopja, 2 milijona 500.000 K;
VILA, 7 oralov posestva, 1.300.000 K;
GOSTILNA, dobro idoča, 800.000 K;
HIŠA s trgovino na Glavnem trgu v Mariboru, 3.500.000 K;
TOVARNE, hiše, gozdna posestva se prodajo.
IŠČEJO se pa novi prodajalci nepremičnin ter se jamči reelen in brzi uspeh potom pisarne Zagorski, Maribor, Barvarska ulica št. 3. 2677

POSESTVO, OZIROMA VELEPOSESTVO
iščem v zakup v jeseni. Zakupnina na željo v zlatu. Večletna doba. I. Dolinšek, Št. Ilj, p. Velenje. 2674

POZOR! 2687
V najem se da drevesnica zaradi preselitve za več let pod ugodnimi pogoji. Cenj. ponudbe pod «Drevesnica 1923.» na podružnico «Jutra», Maribor.

HIŠA 2644
vrt in njiva blizu Novega mesta, naprodaj. Kupna cena 60.000 Din. Poizve se pri Ivanu Kobeju, mizarju v Žabji vasi.

KRASNO POSESTVO
16 or. veliko, v ravnini v sredi vasi, četrt ure od železniške postaje, eno uro od Slovenjgradca oddaljeno, naprodaj. Poslopje je v dobrem stanu. Za to hišo se lahko dobi gostilniško koncesijo in trgovino z mešanim blagom. Vodna moč za mlin. Vpraša se pri g. Gustavu Krampaju, restavracija Dovže, pošta Mislinje. 2652

Lokali

STARA PRVOVRSTNA TRGOVINA
z velikimi gospodarskimi poslopji in skladišči na zelo prometnem kraju, brez vsake konkurence na Sp. Štajerskem, se zelo ugodno proda. Ponudbe pod «Krasna trgovina» na podružnico «Jutra», Maribor. 2689

MEHANIČNA DELAVNICA 2690
pripravna tudi za drugi obrt, v sredini Maribora, se z opravo skupno takoj proda. Josip Bizjak, Maribor, Koroška cesta 1.

Stanovanja

MEBLOVANA SOBA
se išče v bližini Gradišča za takoj. Ponudbe na upr. «Jutra» pod «Sportnik». 2672

ZA DVA DIJAKA
se išče stanovanje pri boljši rodbini za prihodnje šolsko leto. Naslov se izve pri upravi «Jutra». 2632

Dopisovanje

GOSPODIČNA
srednih let, šivilja, čedne zunanjosti, želi resnega znanja v svrho ženitve z gospodom od 26 do 38 let. Le resne ponudbe, že mogoče s sliko, na upravo «Jutra» pod «Vesela bodočnost 2685». 2685

Razno

IŠČE SE POSOJILO
za tri leta, 75.000 Din, na vknjižbo novo zidane hiše proti 12% obrestim. Naslov pove upr. «Jutra». 2684

VINSKE ETIKETE
etikete za konjak, rum itd. ima vedno v zalogi litografija Cemažar in drug, Ljubljana, Vojaška ulica 16 a. 2145

15.000 DIN POSOJILA
iščem za dobo treh mesecev proti 20% obrestovanju. Cenj. ponudbe pod «Sigurno» na podružnico «Jutra», Maribor. 2659